

Gemeente Groesbeek

College van burgemeester en wethouders
D.t.v. Omgevingsdienst regio Nijmegen
De heer M. Geurts
Postbus 1603
6511 LV NIJMEGEN

Sector Brandweer

Groenewoudseweg 275
6524 TV Nijmegen
Postbus 1120
6501 BC Nijmegen

Datum: 18 juli 2013
Betreft: Advies bestemmingsplan Buitengebied
Groesbeek
Bijlage(n): Analyse van bestemmingsplan
buitengebied Groesbeek

Contactpersoon
Sander van den Hoogen
(024) 327 15 61
sander.van.den.hoogen@vrgz.nl

Briefnr: VR/BRW/3128/13/SH

Geacht college,

Op 4 juni 2013 hebben wij, door tussenkomst van de Omgevingsdienst Regio Nijmegen, uw verzoek om advies ontvangen betreffende het bestemmingsplan Buitengebied Groesbeek. Het betreft hier een bestemmingsplan met een conserverend karakter.

In het plangebied liggen meerdere risicobronnen die in het kader van de regelgeving met betrekking tot externe veiligheid moeten worden beschouwd: twee LPG-tankstations (Fina, Nieuweweg 5 en Garage Oomen, Herwendaalseweg 59) en een bungalowpark (De Cantecleer, Biesseltsebaan 30) met een bovengrondse propaantank met een inhoud van 18 m³. Daarnaast loopt er een hogedruk aardgastransportleiding door het gebied die eindigt in een gasverdeelstation net buiten het plangebied.

Vanwege de aanwezigheid van deze risicobronnen dient het bestemmingsplan te worden getoetst aan het Besluit externe veiligheid inrichtingen (Bevi) en het Besluit externe veiligheid buisleidingen (Bevb). In het Bevi en het Bevb staan twee risicomaten centraal: het plaatsgebonden risico en het groepsrisico. Voor het plaatsgebonden risico gelden grens- en richtwaarden. Voor het groepsrisico is een verantwoordingsplicht van toepassing. Binnen deze verantwoordingsplicht is het bestuur van de veiligheidsregio aangewezen als adviseur betreffende de mogelijkheden voor de rampenbestrijding en de zelfredzaamheid van burgers.

Conclusies over de bestemmingsplanherziening

Uit onze analyse (zie bijlage) blijkt dat, vanwege de aanwezigheid van het LPG-tankstation Oomen en de stationaire bovengrondse propaantank bij bungalowpark De Cantecleer, calamiteiten denkbaar zijn met zeer grote effecten binnen het plangebied. De kans op dergelijke calamiteiten is echter zeer klein.

De mogelijkheden voor de rampenbestrijding bij de risicobronnen kennen enkele beperkingen. Zowel voor het LPG-tankstation als voor De Cantecleer geldt dat onduidelijk is of er voldoende tijd beschikbaar is om het geselecteerde maatscenario te voorkómen. Bij het LPG-tankstation is dat afhankelijk van het antwoord op de vraag of de LPG-tankwagen voorzien is van een hittewerende bekleding. Voor de propaantank bij De Cantecleer geldt verder dat er onvoldoende blus-/ koelwater in de directe omgeving van het vulpunt van de propaantankwagen beschikbaar is. Tot slot geldt voor beide risicobronnen dat het aantal te verwachten slachtoffers de mogelijkheden van de geneeskundige hulpverlening te boven zullen gaan.

Ook de mogelijkheden tot zelfredding zijn niet optimaal. Bij optreden van het maatscenario bij beide risicobronnen moeten mensen in gebouwen kunnen schuilen voor de warmtestraling of kunnen vluchten. Wij verwachten dat de bestaande bebouwing op het bungalowpark De Cantecleer slechts beperkte mogelijkheden biedt om te schuilen. Verder is geconstateerd dat de kenmerken van het scenario en het feit dat de gemeente Groesbeek geen actieve risicocommunicatiecampagne voert beperkend zijn voor de mogelijkheden van burgers om het gevaar juist in te schatten.

Ter verbetering van de mogelijkheden voor de rampenbestrijding en de zelfredzaamheid van burgers zijn in de analyse in de bijlage mogelijke maatregelen benoemd. Wij wijzen u er echter op dat, hoewel deze maatregelen bijdragen aan het terugdringen van de risico's, de risico's niet tot nul kunnen worden gereduceerd. Ook na het treffen van de benoemde maatregelen kunnen zich calamiteiten voordoen waarbij de mogelijkheden voor de rampenbestrijding worden overstegen. Het is aan het bevoegd gezag dit risico expliciet te accepteren en in het ruimtelijk besluit te verantwoorden binnen de verantwoordingsplicht groepsrisico.

Wij verwachten u met dit advies van dienst te zijn geweest. Indien u nog vragen hebt naar aanleiding van dit schrijven, kunt u altijd contact opnemen met ondergetekende.

Conform artikel 3.43 van de Algemene wet bestuursrecht ontvangen wij graag van uw zijde een afschrift van het genomen besluit.

Met vriendelijke groet,

A.G.H. van den Hoogen
Specialist risico's en veiligheid

BIJLAGE - ANALYSE VAN BESTEMMINGSPLAN BUITENGEBIED GROESBEEK

1. Ontvangen documenten en voortraject

Bij uw verzoek om advies hebben wij de volgende documenten ontvangen:

- QRA Propaanopslag Camping Canteleer, gemeente Groesbeek, projectnr. 130197 - 249049, revisie 01, Save, 13 maart 2013.
- Advies externe veiligheid, Camping Canteleer, Groesbeek, Regionale uitvoeringsdienst IJsselland, 8 juli 2013.
- (Voor)ontwerpbestemmingsplan NL.IMRO.0241.BPBuitengebied.

Over dit bestemmingsplan is op 14 mei 2013 overleg gevoerd met de gemeente Groesbeek en de ODRN. Verder is er enkele malen sprake geweest van telefonisch contact met de gemeente en ODRN. Eerder hebben wij een algemeen advies gegeven over de verantwoordingstekst van het voorontwerp bestemmingsplan (brief d.d. 17-12-2012).

2. Doelstelling van het advies

Dit advies heeft als doel inzicht te verschaffen in de mogelijkheden voor de rampenbestrijding en de zelfredzaamheid, zodat deze onderwerpen kunnen worden betrokken bij de afweging door het bevoegd gezag of het groepsrisico te verantwoorden is. Daarnaast omvat het advies een aantal maatregelen die bij kunnen dragen aan het verlagen van het groepsrisico en het verbeteren van de mogelijkheden voor de rampenbestrijding en de zelfredzaamheid.

3. Selectie van de maatscenario's

Hoewel de kans op een grootschalige calamiteit bij de opslag, het gebruik en het transport van gevaarlijke stoffen zeer klein is, worden voor het toetsen van de mogelijkheden voor de rampenbestrijding en de zelfredzaamheid maatscenario's gehanteerd. Dit zijn scenario's waarbij de effecten zeer groot zijn, maar waarvan het nog denkbaar is dat deze zich voor kunnen doen.

In het plangebied wordt een tweetal risicobronnen onderscheiden waarvan de gemeente Groesbeek heeft aangegeven het groepsrisico te moeten verantwoorden: een LPG-tankstation en een stationaire propaantank. Voor deze risicobronnen hebben wij de volgende maatscenario's bepaald:

- Warme Blevé¹ van een LPG-tankwagen bij Garage Oomen (Herwendaalseweg 59).
- Warme Blevé van de propaantank of een propaantankwagen bij De Canteleer (Biesseltsebaan 30).

4. Beschouwing van de mogelijkheden voor de rampenbestrijding en zelfredzaamheid

Onderstaand worden de mogelijkheden voor de rampenbestrijding en zelfredzaamheid voor de maatscenario's beschouwd. Voor de slachtofferbepaling is gebruik gemaakt van de slachtoffermodule uit de handreiking Verantwoorde brandweeradvisering externe veiligheid² en het Schadescenarioboek.³

¹ Boiling Liquid Expanding Vapour Explosion. Hierbij wordt een tankwagen met brandbaar gas dusdanig opgewarmd door brand in de omgeving dat deze faalt en het gas instantaan vrijkomt.

² Verantwoorde brandweeradvisering externe veiligheid, een samenspel tussen veiligheid, ruimtelijke ordening en milieu, eerste uitgave, maart 2010.

³ Schadescenarioboek, Ministerie van Binnenlandse Zaken, tweede uitgave, maart 1994

Warme Blevé van een LPG-tankwagen bij Garage Oomen

<i>Rampenbestrijding</i>	
Materieel	De mogelijkheden voor de rampenbestrijding liggen bij dit scenario voornamelijk in het voorkómen van een warme Blevé. Hiervoor is de inzet van minimaal twee blusvoertuigen noodzakelijk. Het eerste voertuig kan, afhankelijk van de alarmering, ongeveer 10 tot 15 minuten na alarmering aanwezig zijn ter hoogte van het LPG-vulpunt. Het tweede voertuig kan ongeveer 15 tot 30 minuten na alarmering aanwezig zijn.
Bereikbaarheid	Het LPG-vulpunt is goed bereikbaar.
Blus-/koelwater	In de directe nabijheid van het LPG-vulpunt zijn meerdere brandkranen beschikbaar. Naar verwachting bieden deze voldoende blus-/ koelwater om een effectieve inzet mogelijk te maken.
Tijd	Als gevolg van de afspraken tussen de LPG-branche en de rijksoverheid worden de meeste LPG-tankstations in Nederland bevoorrad door een LPG-tankwagen die voorzien is van een hittewerende bekleding. Deze bekleding zorgt ervoor dat minimaal 75 minuten beschikbaar zijn om een warme Blevé te voorkomen. Afhankelijk van het exacte scenario zal dit voldoende tijd zijn om een warme Blevé ook daadwerkelijk te voorkomen. De toepassing van deze bekleding is echter (nog) niet in regelgeving geborgd. Indien het een niet-beklede tankwagen betreft is op voorhand niet te voorspellen hoeveel tijd beschikbaar is om de calamiteit te voorkomen. De operationele brandweerleiding ter plaatse zal in dat geval bepalen of een effectieve inzet nog mogelijk wordt geacht.
Slachtoffers	Bij optreden van dit scenario past het aantal te verwachten slachtoffers niet binnen de mogelijkheden voor de rampenbestrijding. Wij verwachten namelijk ruim 100 slachtoffers die binnen één uur medische hulp behoeven. Binnen dit eerste uur zijn ongeveer tien ambulances beschikbaar.
<i>Zelfredzaamheid</i>	
Schuilen/ vluchten	Aanwezige personen in het plangebied dienen zowel in de gelegenheid te zijn om te schuilen als te vluchten (tot op minimaal 400 meter) voor de warmtestraling als gevolg van een warme Blevé. De bebouwing binnen plangebied biedt naar verwachting voldoende mogelijkheid om te schuilen. Ook om te vluchten zijn naar verwachting voldoende mogelijkheden beschikbaar.
Aanwezige populatie	Binnen het bestemmingsplan worden geen functies mogelijk gemaakt die specifiek bedoeld zijn voor verblijf door verminderd of niet-zelfredzame personen. Wij wijzen u er echter op dat als gevolg van een verstandelijke of fysieke beperking een deel van de aanwezigen desalniettemin als verminderd of niet-zelfredzaam moet worden beschouwd.
Alarmering	Het landelijk sirenenetwerk is aangelegd om op grote schaal burgers te alarmeren. De verwachting is dat waarschuwing via dit sirenenetwerk beperkt of onvoldoende hoorbaar zal zijn voor personen in het effectgebied die buiten verblijven. Echter, naast alarmering via het sirenenetwerk is

	tevens alarmering van burgers mogelijk via mobiele telefoons door middel van NL-alert.
Gevaarsinschatting	<p>Een calamiteit bij het LPG-vulpunt zal naar verwachting vanuit het plangebied goed zichtbaar zijn. Het is echter, gezien de aard van incident (een brand), twijfelachtig of aanwezige personen het risico van een dreigende Blevé juist in zullen schatten.</p> <p>Daarnaast voert de gemeente Groesbeek geen actieve campagne om burgers voor te lichten over de risico's van gevaarlijke stoffen. Een dergelijke campagne kan een bijdrage leveren aan het verhogen van het risicobewustzijn en de zelfredzaamheid van de aanwezige personen in het plangebied.</p>

Warme Blevé van de propaantank of een propaantankwagen bij Cantecleer

<i>Rampenbestrijding</i>	
Materieel	De mogelijkheden voor de rampenbestrijding liggen bij deze scenario's voornamelijk in het voorkómen van een warme Blevé. Hiervoor is de inzet van minimaal twee blusvoertuigen noodzakelijk. Het eerste voertuig kan, afhankelijk van de alarmering, ongeveer 15 tot 20 minuten na alarmering aanwezig zijn ter hoogte van het incident. Het tweede voertuig kan ongeveer 20 tot 30 minuten na alarmering aanwezig zijn.
Bereikbaarheid	De bereikbaarheid van een calamiteit bij het propaanvulpunt en de propaantank is goed.
Blus-/koelwater	<p>De bovengrondse stationaire tank is voorzien van een 'droge' sprinklerinstallatie. Deze installatie kan door de brandweer in werking worden gesteld op circa 270 meter van de propaantank. Door toepassing van deze installatie is voldoende blus-/ koelwater beschikbaar om een warme Blevé van de propaantank te voorkomen.</p> <p>Voor bestrijding van het maatscenario bij de propaantankwagen kan tevens gebruik worden gemaakt van de droge sprinklerinstallatie middels een 'droge' brandkraan op deze installatie. Daarvoor is het uiteraard noodzakelijk om de installatie in werking te stellen. Deze 'droge' brandkraan biedt echter onvoldoende debiet (naar verwachting tussen de 30m³ water en 60 m³ water per uur) om een effectieve inzet te garanderen.</p>
Tijd	Op voorhand valt niet te voorspellen hoeveel tijd beschikbaar is om een dreigende Blevé te voorkomen. De operationele brandweerleiding ter plaatse zal bepalen of een effectieve inzet nog mogelijk wordt geacht.
Slachtoffers	Bij optreden van dit scenario past het aantal te verwachten slachtoffers niet binnen de mogelijkheden voor de rampenbestrijding. Wij verwachten namelijk 87 slachtoffers bij optreden van het maatscenario bij de propaantankwagen en 18 slachtoffers bij optreden van het maatscenario bij de propaantank die binnen één uur medische hulp behoeven. Binnen dit eerste uur zijn ongeveer tien ambulances beschikbaar.
<i>Zelfredzaamheid</i>	
Schuil-/ vluchten	Aanwezige personen in het plangebied dienen zowel in de gelegenheid te

	zijn om te schuilen als te vluchten (tot op minimaal 400 meter) voor de warmtestraling als gevolg van een warme Blevé. In de bestaande bebouwing op het bungalowpark zijn naar verwachting onvoldoende schuilmogelijkheden aanwezig. Om te vluchten zijn naar verwachting voldoende mogelijkheden beschikbaar.
Aanwezige populatie	Binnen het bestemmingsplan worden geen functies mogelijk gemaakt die specifiek bedoeld zijn voor verblijf door verminderd of niet-zelfredzame personen. Wij wijzen u er echter op dat als gevolg van een verstandelijke of fysieke beperking een deel van de aanwezigen desalniettemin als verminderd of niet-zelfredzaam moet worden beschouwd.
Alarmering	Het landelijk sirenenetwerk is aangelegd om op grote schaal burgers te alarmeren. De verwachting is dat waarschuwing via dit sirenenetwerk voldoende hoorbaar zal zijn voor personen in de effectgebieden die buiten verblijven. Tevens is alarmering van burgers via mobiele telefoons mogelijk door middel van NL-alert.
Gevaarsinschatting	Een calamiteit bij het propaan-vulpunt zal naar verwachting vanuit het plangebied slecht tot niet zichtbaar zijn. Daarmee is het twijfelachtig of aanwezige personen de dreiging van een Blevé goed in kunnen schatten. Daarnaast voert de gemeente Groesbeek geen actieve campagne om burgers voor te lichten over de risico's van gevaarlijke stoffen. Een dergelijke campagne kan een bijdrage leveren aan het verhogen van het risicobewustzijn en de zelfredzaamheid van de aanwezige personen in het plangebied.

5. Mogelijke maatregelen ter verbetering van de mogelijkheden voor de rampenbestrijding en de zelfredzaamheid van burgers

Onderstaand worden mogelijke maatregelen gegeven ter verbetering van de mogelijkheden voor de rampenbestrijding en de zelfredzaamheid van burgers. Dit betreft een niet-limitatieve opsomming. Niet alle maatregelen zijn te treffen binnen de ruimtelijke procedure. Indien u één of meerdere van onderstaande maatregelen overweegt te treffen, verzoeken wij u contact met ons op te nemen over de exacte uitvoering.

1. *Burgers, bezoekers en bedrijven voorlichten over de risico's van gevaarlijke stoffen (actieve risicocommunicatie)*

Actieve risicocommunicatie kan een positieve bijdrage leveren aan een juiste gevaarsinschatting door burgers bij calamiteiten. Een juiste gevaarsinschatting draagt bij aan de zelfredzaamheid van burgers. Om die reden adviseren wij u bewoners, bezoekers en bedrijven binnen de effectgebieden van de risicobronnen voor te lichten over de risico's en hen een handelingsperspectief te bieden in geval van een calamiteit. Voor De Cantecleer kan er bijvoorbeeld voor worden gekozen om het opnemen van externe incidentscenario's in het BHV-plan te stimuleren.

2. *Onderzoek naar vervanging van de bovengrondse propaantank ten behoeve van De Cantecleer door een aansluiting op het aardgasnet*

Door aansluiting van De Cantecleer op het aardgasnet kunnen het gebruik van de bovengrondse tank en de losactiviteiten bij deze tank komen te vervallen. Om die reden adviseren wij u om deze mogelijkheid op haalbaarheid te onderzoeken. Indien deze vervanging mogelijk blijkt

adviseren wij om vervanging op korte termijn te stimuleren.

3. *Interpen van de stationaire propaantank bij De Cantecleer of vervanging door een ondergrondse tank*

Het interpen van de bovengrondse tank of vervanging door een ondergrondse tank vermindert het risico op een Bleve van de stationaire tank aanzienlijk, aangezien aanstraling van de stationaire tank door een omgevingsbrand hiermee onmogelijk wordt.

4. *Realisering van een aanvullende blus-/ koelwatervoorziening ten behoeve van bestrijding van een incident met een propaantankwagen bij het vulpunt van De Cantecleer*

Aanleg van een aanvullende blus-/ koelwatervoorziening (bijvoorbeeld een geboorde put) ter hoogte van de tank/ het vulpunt verbetert de mogelijkheden voor bestrijding van een incident bij de tankwagen.